

УКРАЇНА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра глобальної економіки

ЕКОНОМІКА У ТВАРИННИЦТВІ

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

для виконання індивідуальних завдань
Спеціальність "Технологія виробництва та переробки
продукції тваринництва"

Варіант _____

Студент (ка) _____ курсу _____ групи _____
форми навчання

(прізвище, ім'я, по батькові)

20___ / 20___ навчальний рік

УДК 639.2:658](075.8)

ББК 47.2я73

В 25

У робочому зошиті наведено основні економічні показники діяльності підприємств з виробництва продукції тваринництва. Висвітлено питання підвищення ефективності використання трудових, матеріальних ресурсів. Подано характеристику земельних ресурсів, основних і оборотних засобів сільськогосподарських підприємств. Визначено ефективність діяльності підприємств аграрного сектору економіки.

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету
тваринництва та водних біоресурсів НУБіП України
(№ 3 від 18 жовтня 2018 року)

Рецензенти: Грищенко С. М., к. с.-г н., доцент (Національний університет
біоресурсів і природокористування України)

Кірейцева О. В., к. е. н., доцент (Національний університет
біоресурсів і природокористування України)

Н. М. Вдовенко, З. М. Тітенко, М. М. Павленко

Економіка у тваринництві. Робочий зошит для виконання індивідуальних завдань. Спеціальність «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва». К.: НУБіП України, 2019. 149 с.

Навчальне видання

Укладачі: ВДОВЕНКО Наталія Михайлівна
ТІТЕНКО Зоя Миколаївна
ПАВЛЕНКО Марина Миколаївна

Видавничий центр НУБіП України.
03041 Київ, вул. Героїв Оборони, 15.

Підписано до друку 02.09.19
Ум. друк. арк. 10,1.
Наклад 100 прим.

Формат 60×84/16.
Обл. вид. арк. 10,5
Зам. № 11263

ЗМІСТ

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади економіки у тваринництві.....	4
Тема 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД І ЗАДАЧІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА У ТВАРИННИЦТВІ».....	4
Тема 2. ЗЕМЕЛЬНІ ФОНДИ І ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	11
Тема 3. ТРУДОВІ РЕСУРСИ І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	20
Тема 4. ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	35
Тема 5. МАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	51
Тема 6. ОСНОВНИЙ, ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ І КАПІТАЛ ОБІГУ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	60
Тема 7. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ (РЕСУРСИ) ПІДПРИЄМСТВ.....	75
Модуль 2. Ефективність виробництва продукції тваринництва.....	80
Тема 8. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ.....	80
Тема 9. КІНЦЕВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	91
Тема 10. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	99
Тема 11. ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕЙ ТВАРИННИЦТВА.....	111
11.1 Економіка скотарства.....	111
11.2 Економіка свинарства.....	118
11.3 Економіка птахівництва.....	123
11.4 Економіка вівчарства та козівництва.....	128
11.5 Економіка у конярстві.....	132
11.6 Економіка у бджільництві.....	136
Тема 12. ЦІНОУТВОРЕННЯ І ЦІНИ НА ПРОДУКЦІЮ ТВАРИННИЦТВА.....	139

Модуль 1

Теоретико-методологічні засади економіки у тваринництві

Тема 1. Предмет, метод і задачі навчальної дисципліни «Економіка у тваринництві»

Рушійною силою виробництва є потреби суспільства. Щоб їх задовольнити потрібні ресурси – матеріальні, земельні, _____. Лише за їх допомогою можна виробити необхідні _____ та задовольнити потреби людей.

Ресурси – це продуктивні сили, які існують у тісній взаємодії з виробничими відносинами і в цій єдності створюють спосіб _____.

Об'єктом дослідження економіки АПК є _____ й _____, що виникають і діють лише у аграрних підприємствах і враховують особливості сільськогосподарського виробництва в цілому.

Розрізняють виробничі та економічні відносини.

Виробничі відносини охоплюють стосунки між людьми в процесі виробництва, _____, обміну, _____.

Економічні відносини виходять за межі матеріального _____ і характеризують також соціальний стан суспільства (якість _____, рівень освіти, _____).

Сільськогосподарське (аграрне) підприємство – це юридична особа основним видом діяльності якої є виробництво та переробка _____, виручка від реалізації якої становить не менше _____ відсотків загальної суми виручки.

Практичного використання в економіці сільськогосподарського виробництва набули такі _____ методи економічних досліджень: монографічний, _____, розрахунково-конструктивний, _____, нормативний, _____, економіко-_____, _____, економіко-статистичний, абстрактно-логічний.

Завдання 1: Вставити правильне визначення (наведено нижче):

Монографічний метод _____

Використовується у процесі детального вивчення окремих спостережень, обраних об'єктом спеціального дослідження. Його застосування дозволяє виявити тенденції, можливості зростання економіки сільськогосподарського підприємства.

Розрахунково-конструктивний метод _____

Розрахунково-конструктивний метод передбачає розробку кількох варіантів вирішення економічної _____, їх оцінку з наступним вибором найкращого з них. Цей метод включає багато прийомів, що забезпечують відносну точність економічних прогнозів і _____ показників.

Нормативний метод _____

Експериментальний метод _____

Організація і проведення наукового експерименту, особисті спостереження забезпечують високу достовірність дослідження, глибоке вивчення процесів, що відбуваються.

Економіко-математичний метод _____

Балансовий метод _____

Економіко-статистичний метод _____

Абстрактно-логічний метод _____

Визначення до завдання 1.

а) використовується для всебічного й глибокого вивчення окремих явищ, процесів та виявлення причинно-наслідкових зв'язків їх розвитку.

б) передбачає розробку економічних нормативів витрат праці, матеріальних ресурсів, капітальних вкладень, що використовуються при плануванні і прогнозуванні сільськогосподарського виробництва, аналізі його фактичного стану.

в) широко застосовують для прогнозування та планування сільськогосподарського виробництва й економічних процесів розвитку.

е) застосовується для оптимізації сільськогосподарського виробництва, під час прогнозування важливих параметрів економічного розвитку і кількісної

оцінки впливу тих або інших факторів на результат за наявності кореляційних зв'язків і взаємозалежностей.

ж) використовується для планування й аналізу економіки на різних рівнях з метою встановлення пропорційності в її розвитку і своєчасного виявлення диспропорцій у процесі досягнення поставленої мети. За його допомогою оцінюються темпи та пропорції відтворення на сільськогосподарських підприємствах.

г) передбачає постановку експериментів, що розглядаються як практичний крок до перевірки теоретично осмислених проблем. Експерименти повинні базуватися на точних розрахунках, реальних передбаченнях, підтверджувати правильність теоретичних розробок, уточнювати їх або ж спростовувати.

є) використовують під час вивчення процесів, фактів, масових явищ, виявленні тенденцій та закономірностей їх розвитку. Він дає можливість встановити кількісний вплив окремих факторів на досліджуваний результат, виявити головні чинники, що зумовили зміни в перебігу економічних процесів

д) використовується на всіх стадіях вирішення економічних проблем. За його допомогою формулюються категорії, поняття, економічні теорії і гіпотези, висновки та науково-практичні рекомендації.

З метою вивчення економічних явищ застосовуються прийоми і методи статистики: порівняння, статистичних групувань, кореляційного аналізу.

Економічні показники – це інформаційний носій певних кількісних та якісних характеристик економічних явищ і процесів.

Завдання 2: Вписати визначення:

Індукція _____

Дедуція (від латинського “deductio” – виведення) – одна із форм висновку від загального до окремого.

Аналіз _____

Наприклад, система виробничих відносин розчленовується на відносини в окремих сферах суспільного відтворення, а у системі продуктивних сил виділяють їх окремі елементи, які підлягають самостійному розгляду.

Так відбувається обґрунтування окремих економічних категорій.

Синтез _____

Синтез дозволяє комплексно дослідити сутність явищ і процесів.

Завдання 3:

1. Матеріальне виробництво вважається головною сферою людської діяльності. Проте у розвинених країнах більш динамічно розвивається нематеріальне виробництво і саме в цій сфері створюється більша частина суспільного продукту.

Чим можна пояснити таку тенденцію розвитку сучасної економіки?

Запишіть пояснення та розв'язок до завдання 3:

Агропромисловий комплекс України є складовою національного господарства та виступає єдиною цілісною виробничо-економічною системою, що об'єднує низку сільськогосподарських, промислових, науково-виробничих і

навчальних галузей, спрямованих на одержання, транспортування, зберігання, переробку та реалізацію сільськогосподарської продукції.

За своїм складом та структурою він відрізняється від інших міжгалузевих комплексів і визначає соціально-економічний розвиток країни, рівень життя населення, продовольчу безпеку та забезпечення промисловості сільськогосподарською сировиною.

Агропромисловий комплекс включає:

1 сфера – _____;

2 сфера – _____;

3 сфера – _____.

Агропромисловий комплекс – це _____

Основою агропромислового комплексу є _____ комплекс.

Система виробничих відносин у сільському господарстві включає:

– відносини між державою і сільським господарством з організації та планування закупівель продукції, матеріально-технічного забезпечення, ціноутворення, фінансування і кредитування, рівня і форм участі сільськогосподарських підприємств у створенні централізованого чистого доходу;

– відносини між сільським господарством та іншими галузями агропромислового комплексу з організації постачання і ремонту техніки і обладнання, меліорації земель, агрохімічного обслуговування, транспортування, зберігання, переробки й реалізації продукції;

– відносини між сільськогосподарськими підприємствами в умовах міжгосподарської кооперації з організації спільного виробництва і участі в створенні розподілу прибутку, а також у здійсненні соціальних заходів;

– відносини між сільськогосподарськими підприємствами та їхніми внутрішньогосподарськими підрозділами з організації виробництва і форм матеріально-технічного забезпечення, колективної оренди, з питань участі

працівників у створенні доходів господарства, їхнього розподілу і використання;

– відносини між сільськогосподарськими підприємствами та їхніми працівниками з організації виробництва, питань створення безпечних умов і відповідної оплати праці, використання оренди і надання соціальних послуг.

Запитання для самоконтролю

1. Яке значення має сільське господарство в економіці України?
2. Найбільш поширені форми господарювання в сільському господарстві?
3. Нові форми господарювання та перспективи їх розвитку?
4. В чому полягають особливості сільського господарства, які відрізняють його від інших галузей народного господарства?
5. Що є предметом вивчення науки «Економіка виробництва продукції тваринництва»?
6. Як проявляється дія об'єктивних економічних законів у сільському господарстві?
7. Які методи дослідження використовують при вивченні економіки сільського господарства?

Тема 2. Земельні фонди і їх використання в сільському господарстві

Загальна земельна територія України становить 60,36 млн. га.

Серед усіх земельних угідь найбільшу господарську цінність мають сільськогосподарські угіддя – _____, багаторічні культурні насадження, залежі і перелоги, _____.

Структуру сільськогосподарських угідь визначає процентне відношення _____ до їх загальної площі.

В структурі сільськогосподарських угідь найбільшу питому вагу займає _____, найменшу _____.

_____ – це основний документ земельного законодавства, яким регулюються земельні відносини з метою створення необхідних умов для раціонального використання й охорони земель, рівноправного розвитку всіх форм власності на землю і форм господарювання.

Земельні відносини – це суспільні відносини щодо володіння _____, користування і _____ землею.

Передбачається **три форми власності на землю**: приватна, комунальна і _____.

Земельним кодексом встановлені норми безоплатної передачі земельних ділянок громадянам України:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

Земельний кадастр – це система необхідних відомостей і документів про місце _____, їх розподіл поміж власниками землі і землекористувачами за категоріями земель, _____, класифікацію, кількісну та якісну характеристику і народногосподарську цінність.

Основними **складовими частинами** державного земельного кадастру є:

1. _____;
2. _____;

3. _____;
4. _____;
5. _____;
6. _____;
7. _____.

Грошову оцінку земельних ділянок – проводиться за методикою, яка затверджується Кабінетом Міністрів України. Залежно від призначення та порядку проведення грошова оцінка земельних ділянок може бути нормативною і експертною: _____ грошова оцінка земельних ділянок використовується для визначення розміру земельного податку, втрат сільськогосподарського виробництва, економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель; _____ грошова оцінка використовується при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок.

Для визначення грошової оцінки земель розраховується *диференціальний рентний дохід* з гектара орних земель (у центнерах зерна). Диференціальний рентний дохід з орних гектара земель розраховується у центнерах зерна за економічною оцінкою по виробництву зернових культур за формулою:

$$P_{\text{дн}} = (Y * Ц - B - B * K_{\text{нр}}) : Ц, \quad (2.1)$$

де $P_{\text{дн}}$ - диференціальний рентний дохід з 1 га орних земель, ц;

Y – урожайність зернових культур, ц/га;

$Ц$ – ціна реалізації 1ц зерна, грн;

B – виробничі витрати на 1 га посіву, грн;

$K_{\text{нр}}$ – коефіцієнт норми рентабельності.

Коефіцієнт норми рентабельності встановлено на рівні 0,35.

Для визначення грошової оцінки земель обчислюється *загальний рентний дохід* як сума диференціального та абсолютного рентних доходів. *Абсолютний рентний дохід* це постійна величини, встановлена по Україні на гектар угідь і дорівнює _____.

Грошова оцінка одного гектара різних видів земель визначається за формулою:

$$Г_{оз} = P_{з\partial} * Ц * T_{к}, \quad (2.2)$$

де $Г_{оз}$ – грошова оцінка одного гектара земель, грн;

$P_{з\partial}$ – загальний рентний дохід з 1га відповідних видів земельних угідь,ц;

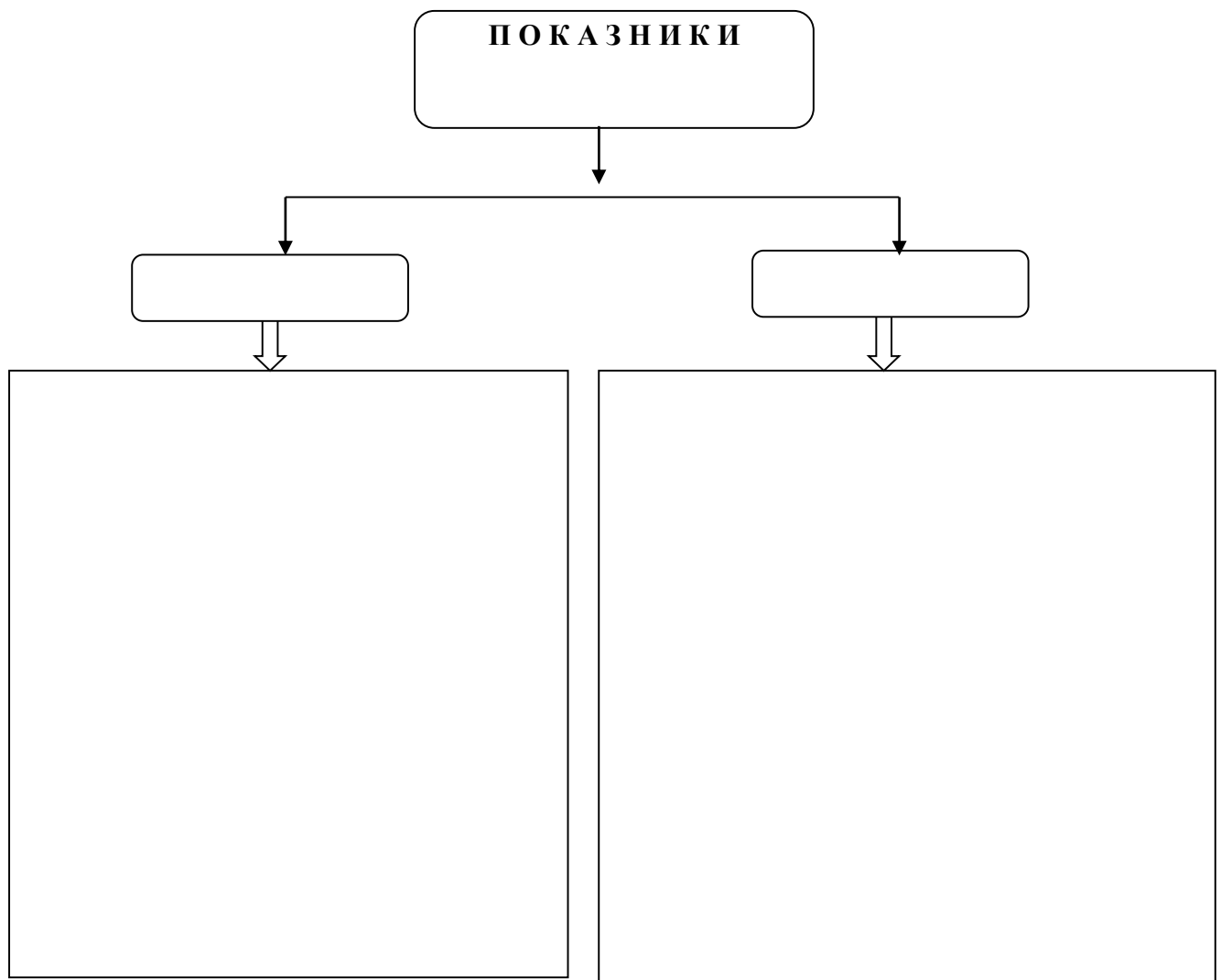
$Ц$ – ціна реалізації 1ц зерна, грн;

$T_{к}$ – термін капіталізації рентного доходу, років.

Термін капіталізації рентного доходу встановлюється на рівні ____ роки.

Економічна ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві характеризується системою натуральних і вартісних показників.

Записати в подану нижче схему показники для оцінки ефективності використання земельних ресурсів

Рівень інтенсивності використання земельних ресурсів визначають за такими показниками:

- *ступенем господарського використання землі* – розраховується діленням площі сільськогосподарських угідь на всю земельну площу господарства;
- *ступенем розораності* – визначається як частка від ділення площі ріллі і багаторічних насаджень на площу сільськогосподарських угідь;
- *ступенем меліорованості* – визначається як відношення площі меліорованих земель до загальної площі сільськогосподарських угідь;
- *коефіцієнтом повторного використання землі* – розраховується відношенням посівної площі разом з площею повторних посівів до посівної площі господарства;
- *питома вага інтенсивних культур* у загальній посівній площі підприємства.

Задачі:

1. Визначити економічну ефективність використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах. Площа сільськогосподарських угідь - 4620 га, рілля -4200 га. Вироблено за рік зерна – 48200ц, соняшнику – 16310ц, молока – 42215ц, м'яса всіх видів – 7620ц, в т.ч. свинини – 2950ц. Вартість валової продукції – 19560 тис. грн, дохід від реалізації продукції – 18620 тис. грн., прибуток -5620 тис. грн.

Розв'язок: _____

2. Визначити грошову оцінку 1 га орних земель у сільськогосподарських підприємствах, зробити висновок

Показник	Підприємства	
	ТОВ «Зоря»	ТОВ «Світанок»
Витрати на 1 га посіву зернових культур, грн	6260	7280
Урожайність зернових культур, ц/га	52	48
Ціна реалізації 1ц зерна, грн	290	320

Розв'язок: _____

3. У підприємстві 6400 га землі, у тому числі площа сільськогосподарських угідь – 5300 га, площа ріллі – 4900 га, площа посіву зернових – 3200 га, пасовищ – 240 га.

Визначити ступінь господарського використання землі, рівень розораності земель, питому вагу зернових і пасовищ.

Розв'язок: _____

4. Підприємство має 5400 га сільськогосподарських угідь, у тому числі площа ріллі – 4600 га, сінокосів – 300 га, пасовищ – 400 га. Площа кормових культур – 1700 га, зернових культур – 2500 га, у тому числі озимої пшениці і жита – 2000 га, проса – 70 га, гречки – 90 га.

Розрахувати загальну кормову площу.

Розв'язок: _____

5. Визначити грошову оцінку 1 га ріллі, якщо диференціальний рентний дохід складає 9,4 ц/га, ціна реалізації 1 ц зерна – 260 грн, термін капіталізації – 33 роки.

Розв'язок: _____

6. Визначити структуру сільськогосподарських угідь, якщо сінокосів у підприємстві – 400 га, пасовищ – 700 га, ріллі – 5200 га, зернових культур 3100 га, кормових культур – 1600 га, багаторічних насаджень – 1200 га, загальна кормова площа – 2600 га.

Розв'язок: _____

7. Розрахувати структуру сільськогосподарських угідь підприємства

Угіддя	Базисний рік		Звітний рік		Звітний рік у % до базисного
	га	%	га	%	
Рілля	2640		2560		
Сіножатті	408		406		
Пасовища	232		198		
Багаторічні насадження	104		92		
Перелог	-		-		
Всього с.-г. угідь					

Висновок

[illegible]

8. Визначити економічну ефективність використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах

Показник	Підприємства	
	«Дружба»	«Колос»
Вихідні данні		
Сільськогосподарські угіддя, га	2642	2358
в т. ч. ріллі	2263	2214
Вироблено за рік, ц:		
зерна	46810	51256
молока	33704	48283
м'яса всіх видів (у живій масі)	4823	5692
в. т.ч. свинини	2676	2106
Вартість валової продукції, тис. грн.	10816	12424
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн.	11248	13092
Прибуток, тис. грн.	2120	3460

Економічна ефективність використання земельних ресурсів		
Вироблено на 100 га с.-г. угідь, ц:		
молока		
м'яса всіх видів (у живій масі)		
Вироблено на 100 га ріллі, ц:		
зерна		
свинини (у живій масі)		
Одержимо на 1 га с.-г. угідь, грн.:		
вартості валової продукції		
дохід (виручка) від реалізації		
прибутку		

Висновок

9. Визначити грошову оцінку 1 га орних земель у сільськогосподарських підприємствах

Показник	Підприємства	
	«Дружба»	«Колос»
Вихідні дані		
Витрати на 1 га зернових культур, грн.	4220	4640
Урожайність зернових культур, ц/га	42	58
Ціна реалізації 1 ц зерна, грн.	120	120
Коефіцієнт норми рентабельності	0,35	0,35
Абсолютний рентний дохід на 1 га, ц	1,6	1,6
Термін капіталізації доходу, років	33	33
Розрахункові дані		
Диференційний рентний дохід на 1 га, ц		
Загальний рентний дохід на 1 га, ц		
Грошова оцінка 1 га орних земель, грн.		

Висновок

Запитання для самоконтролю

1. В чому проявляються особливості землі як засобу виробництва в сільському господарстві?
2. Види родючості ґрунтів?
3. Категорії земельного фонду за цільовим призначенням?
4. Склад і структура сільськогосподарських угідь України?
5. Основні землевласники і землекористувачі сільськогосподарських угідь, їхні права та обов'язки?
6. Власність на землю, платність землекористування, земельна рента і рентні платежі?
7. Що таке право земельного сервітуту?
8. В чому суть земельного кадастру і для чого він використовується?
9. Що є основою грошової оцінки землі?
10. Показники економічної оцінки використання землі?
11. Основні напрями раціонального використання землі та підвищення її ефективності?

Тема 12. Ціноутворення і ціни на продукцію сільського господарства

Ціна – це грошовий вираз вартості (кількості грошей), що сплачений за

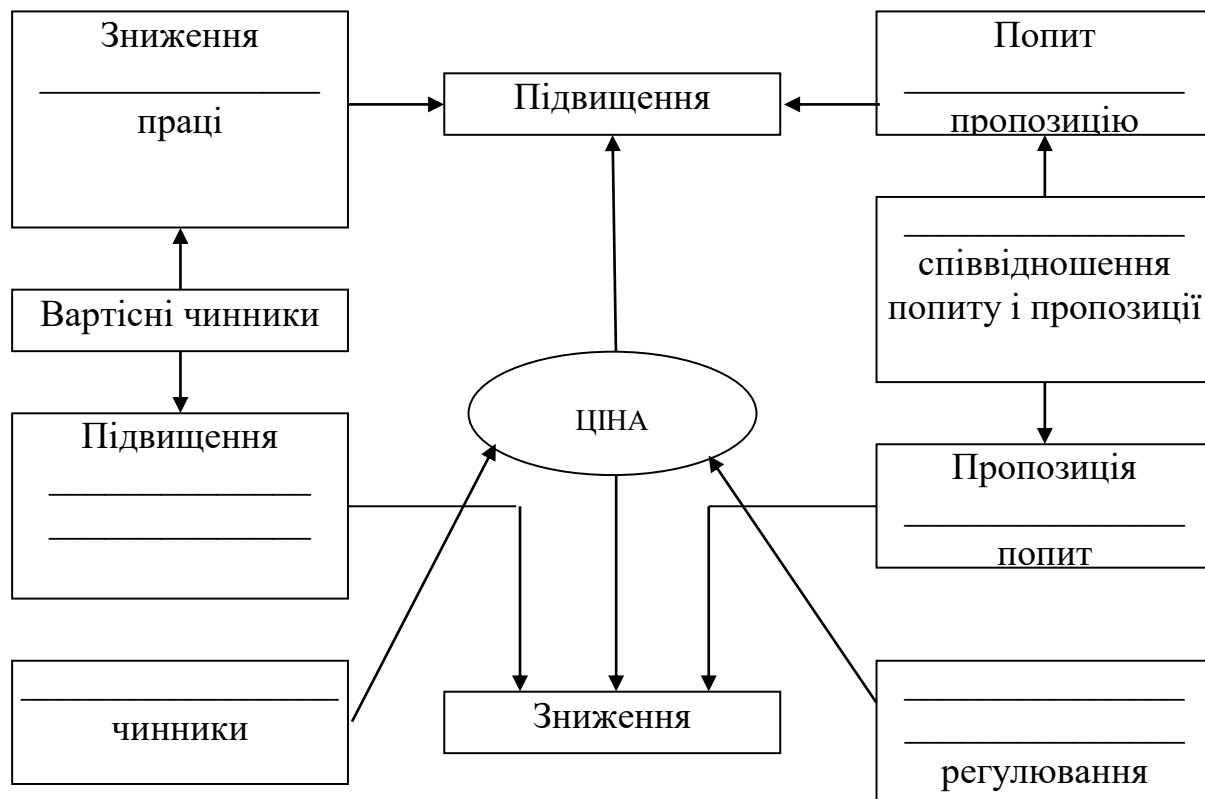

Рис12.1 Чинники, які впливають на ціну товару

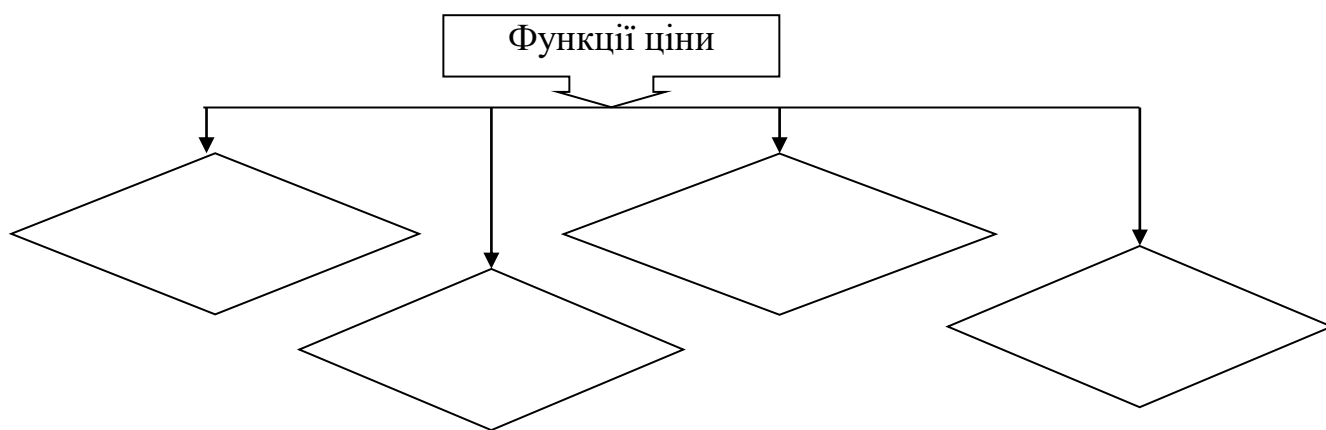

Рис 12.2 Функції цін

Методи ціноутворення – це способи визначення ціни на певний вид товару.

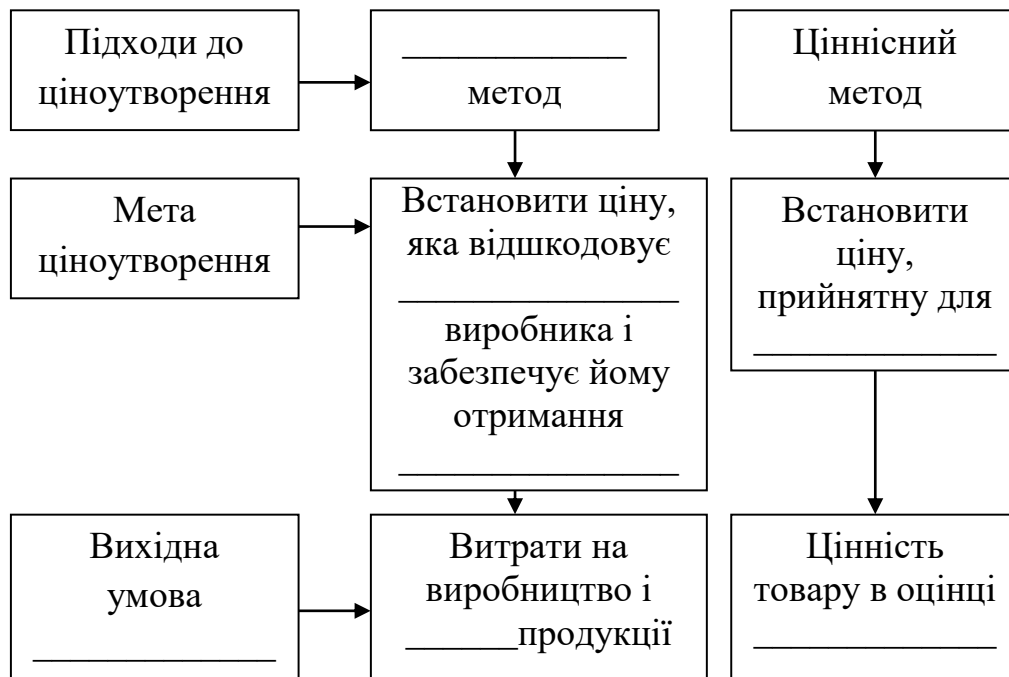

Рис. 12.3 Зміст витратного і ціннісного підходів до ціноутворення

Залежно від сфери функціонування і характеру зв'язків між виробниками, торговельними організаціями і споживачами продукції в системі цін, що діють у сільському господарстві, розрізняють такі їх види: *закупівельні ціни, оптові ціни промисловості, розрахункові ціни, договірні ціни, роздрібні ціни та ціни продуктового ринку*

Основні принципи утворення закупівельних цін на продукцію сільського господарства:

1. Ціни на продукцію сільського господарства повинні бути економічно обґрунтованими;
2. Встановлення економічно обґрунтованого співвідношення закупівельних цін на різні види сільськогосподарської продукції;
3. Встановлення економічно обґрунтованого співвідношення цін на сільськогосподарську продукцію і на промислові засоби виробництва, що реалізуються аграрним підприємствам;

4. Рівень закупівельних цін на продукцію сільського господарства встановлюється з урахуванням її якості;

5. Закупівельні ціни на деякі види сільськогосподарської продукції встановлюються з урахуванням строків її реалізації;

6. Рівень закупівельних цін встановлюється і регулюється з урахуванням співвідношення між попитом і пропозицією різних видів продукції.

Задачі

1. Ціни виконують різні функції, зокрема розподільчу і стимулюючу. Відомо, що там, де є розподіл, присутній стимул, а виникнення останнього передбачає розподіл ресурсів. Чи існує тотожність між цими функціями?

Яка Ваша думка щодо функцій ціни?

Пояснення: _____

1. Деякі економісти вважають, що використання реклами як цільової інформації про споживчі властивості товарів та послуг для їх популяризації і збуту є обов'язковою умовою. Проте із практики відомі випадки, коли реклама не потрібна. Чи згодні Ви з цим? Наведіть приклади.

Пояснення: _____

2. Вільні ціни є ознакою ринкової економіки. Вони не повинні регулюватися державними органами. Проте іноді можна почути про необхідність регулювання цін, в якому активну участь має брати держава. Чи існує державне регулювання цін, якщо так, то у чому полягає його сутність? Коли воно потрібне?

Пояснення: _____

4. Які з наведених чинників, що впливають на формування ціни, є вартісними:

- а) перевищення попиту над пропозицією;
- б) зниження продуктивності праці при виробництві товару;
- в) підвищення продуктивності праці при виробництві товару;
- г) перевищення пропозиції над попитом;
- д) впровадження нової техніки і технології;
- е) підвищення кваліфікації працівників;
- є) поліпшення організації виробництва і праці;
- ж) зростання матеріальної зацікавленості;
- з) сезонні коливання у виробництві сільськогосподарської продукції.

5. З наведених чинників виберіть ті, які впливають на підвищення і зниження цін:

- а) моральне зношення товарів;
- б) скорочення виробництва товарів;
- в) зростання виробництва товарів;
- г) зниження собівартості товару;
- д) поліпшення якості товару без збільшення витрат;
- е) поліпшення якості товару за рахунок використання дорожчих матеріалів;
- є) уміла організація реклами;
- ж) сезонний характер продукції.

6. Припустимо, що ціна на певний товар становить 35 грн. За інших однакових умов продуктивність праці при виробництві цього товару зросла вдвічі, попит на цей товар збільшився також удвічі. Як зміниться ціна на цей товар?

Пояснення: _____

7. Вкажіть, як визначається максимальна ціна сільськогосподарської продукції:

- а) повною собівартістю, прибутком підприємства та величиною економічного ефекту;
- б) рівнем витрат підприємства та його прибутком;
- в) переходом підприємства на нову продукцію і урахуванням витрат майбутніх періодів;
- г) повною собівартістю.

8. Оберіть види лімітних цін:

- а) максимальна;
- б) оптова;
- в) роздрібна;
- г) мінімальна.

9. Рівень світової ціни на товар зазвичай встановлюється групою країн, які експортують більшу частину обсягу цього товару на світовий ринок. Згідно

з іншою думкою, світова ціна відображує інтернаціональну вартість товарів. Ці два визначення чимось відрізняються чи вони є тотожними?

Пояснення: _____

10. У багатьох підручниках наголошується на неприпустимості монополізму в ціноутворенні. Проте в діяльності окремих структур та галузей монополізм існує. Чи є це явищем перехідного періоду, чи необхідністю, яку потрібно брати до уваги? Яка Ваша думка щодо цього?

Пояснення: _____

11. Роздрібна ціна виробу 850 грн структура роздрібною ціни наведена в таблиці.

1. Структура роздрібною ціни виробу

Елементи ціни	%	грн.
Собівартість виробу		480
Прибуток		85
ПДВ		160
Витрати і прибуток збутових організацій		65
Витрати і прибуток торгівельних організацій		60
Всього		

Встановити гуртову ціну підприємства і промисловості.

Розв'язання: _____

12. За рік підприємство реалізувало 40 комбайнів. Виробнича собівартість комбайна – 320 780 грн. Річні витрати по реалізації становлять 420 500 грн. Прибуток повинен становити 10 % від повної собівартості реалізованої продукції. Визначити роздрібну ціну комбайна.

Розв'язання: _____

13. Визначити роздрібну ціну на вибір, якщо відомо, що виробнича собівартість виробу 450,6 грн, витрати на збут – 13 %, планова рентабельність – 23 %, ПДВ – 20 %, націнка збутових організацій – 5 %, націнка торговельних організацій – 6,5 %.

Розв'язання: _____

Запитання для самоконтролю

1. Яка роль цін у збільшенні виробництва та підвищенні якості реалізованої сільськогосподарської продукції?

2. Наведіть основні принципи ціноутворення на продукцію сільського господарства.

3. Яким є механізм ринкового ціноутворення?

4. Роль закупівельних і договірних цін у стимулюванні виробництва сільськогосподарської продукції та підвищенні її ефективності.

5. Наведіть етапи формування ціни.

6. Наведіть види цін за такими критеріями: розміри купівлі-продажу; способи формування; територія дії.

7. Чим відрізняються національні та світові ціни? Які країни встановлюють світові ціни?

8. Суть ціни як важливої економічної категорії.

9. Під дією яких факторів формується ціна на конкурентному ринку?

10. Назвіть необхідні умови ринкового ціноутворення.

11. Назвіть та розкрийте суть основних функцій ціни.

12. Які види цін застосовують у вітчизняній практиці?

13. Які чинники впливають на процес ціноутворення?

[illegible]

